

Miljödepartementet
Naturmiljöenheten

Rådets möte (miljöministrarna) den 20 december 2022

3. Förordning om restaurering av natur

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Riktlinjedebatt

Ansvarigt statsråd: Sr Pourmokhtari

Förslagets innehåll:

Kommissionen presenterade den 22 juni 2022 ett förslag till ny förordning om restaurering av natur inom EU (COM(2022) 304). Förordningen kopplar till och ska fungera i synergi med andra politiska åtgärder inom den gröna given, bland annat i EU:s strategier för biologisk mångfald och klimatanpassning. Förslaget innehåller ett flertal bindande mål och skyldigheter för medlemsstaterna rörande restaurering av olika typer av ekosystem.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen konstaterar att beslutet om EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030 som antogs den 23 oktober 2020, innebär en ökad ambitionsnivå för skyddet av biologisk mångfald och restaurering av natur i unionen. Regeringen bedömer att det finns ett ökat behov av en kontinuerlig, långsiktig och uthållig återhämtning av biologisk mångfald och motståndskraftig natur inom unionens land- och havsområden genom restaurering av ekosystem, livsmiljöer och arter.

Ekosystemtjänsterna utgör en viktig grund för samhällsekonomin och välfärden. Genom att restaurera skadade ekosystem stärks deras långsiktiga

kapacitet att bidra med ekosystemtjänster som har en avgörande betydelse för människors välbefinnande. Regeringen anser att intensifierade åtgärder för att återställa natur och restaurera skadade ekosystem kan bidra till att säkerställa klimatanpassning, nå miljömålen samt för att EU ska kunna leva upp till sina internationella åtaganden kopplade till biologisk mångfald och relaterade globala mål inom Agenda 2030.

Regeringen bedömer att delar av förslaget innebär betydande utmaningar. I flera fall kan det behövas mer tid än vad som föreslås för att vidta nödvändiga åtgärder. Andra delar bedöms bli svåra att nå oberoende av tidsaspekten. Regeringen kommer därför verka för att utformningen av kraven blir rimliga för svensk del samtidigt som behoven av restaurering av ekosystem, livsmiljöer och arter möts på EU-nivå och därmed det uppsatta syftet med lagstiftningen. Detta betyder att vissa mål i förordningen kan behöva formuleras om. Även medlemsstaternas olika förutsättningar och bedömda kostnader behöver beaktas i utformningen av lagstiftningen.

Regeringen värnar det kommunala självstyret och det kommunala planmonopolet. Regeringen värnar också det nationella självbestämmandet i skogliga frågor och avser verka för att det slutliga regelverket är förenligt med detta och inte riskerar att kringskära möjligheterna att utforma en kostnadseffektiv nationell politik.

Regeringen anser vidare att livsmedelsstrategins övergripande mål ska nås. Ett konkurrenskraftigt jordbruk är en förutsättning för att kunna nå såväl livsmedelsstrategins som delar av restaureringslagstiftningens mål. Därför är det centralt att begränsa negativa konsekvenser för jordbrukssektorn och tillvarata de möjligheter till ökad hållbar jordbruksproduktion som ökad biologisk mångfald och klimatanpassning kan innebära samt aktivt verka för ökad produktion på annan mark.

Regeringen anser att tillgång till råmaterial är en förutsättning för att uppnå målen i gröna given och industristrategin. Gruvor är platsbundna verksamheter och tillståndsprocessen styrs i stor utsträckning av nationella regler. Regeringen avser därför verka för att det slutliga regelverket inte kringskär möjligheten att göra avvägningar mellan olika samhällsintressen vid prövning av gruvverksamheter.

Förslaget knyter an till och överlappar delvis befintlig lagstiftning och andra lagstiftningsförslag inom EU. Regeringen anser att det är viktigt att det

tydliggörs hur de olika lagstiftningarna förhåller sig till varandra och att dubbelreglering undviks. Regeringen anser att det är särskilt viktigt att förslaget utformas på ett sätt som möjliggör, och inte försvårar, en ökning av kolsänkan samt ett aktivt och hållbart skogsbruk som kan leverera hållbart producerad biomassa som ersätter fossilbaserade produkter och energi.

Regeringen anser att reglering av utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning ska hanteras i LULUCF-förordningen. Vidare bör restaureringsförordningen inte utformas så att den begränsar medlemsstaternas handlingsutrymme när det gäller val av åtgärder för att nå målen i LULUCF eller innebär ytterligare reglering av utsläpp och upptag av växthusgaser. De föreslagna målen för kolinlagring i skogs- och jordbruksmark som återfinns i förslaget till restaureringsförordning bör därför strykas. Regeringen anser vidare att det är viktigt att regelverket utformas så att det inte försvårar bevarandet av eller byggande av ny samhällsviktig infrastruktur- och bostäder samt utbyggnad eller drift och underhåll av fossilfri energiproduktion och elnät samt utvinning av samhällsviktiga råmaterial.

Sveriges försvarsförmåga måste öka och upprustningen måste ske i snabbare takt. Detta kommer medföra ett ökat behov av militär övningsverksamhet. Det är därför viktigt att förslaget inte försvårar pågående kapacitetsuppbyggnad inom totalförsvaret.

Med hänsyn till att förslaget kommer att förhandlas under Sveriges ordförandeskap i rådet under våren 2023 avser regeringen avstå från att framföra svensk ståndpunkt på rådsmötet.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Sr Pourmokhtari hade överläggning med Miljö- och jordbruksutskottet den 27 oktober 2022.

Fortsatt behandling av ärendet: Det svenska ordförandeskapet kommer att fortsätta arbetet med förhandling av förslaget under våren 2023.

Faktapromemoria: Faktapromemoria 2021/22:FPM114, Förordning om restaurering av natur.